

UCHWAŁA NR 389/2024
PAŃSTWOWEJ KOMISJI WYBORCZEJ
z dnia 18 listopada 2024 r.

w sprawie sprawozdania partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość o źródłach
pozyskania środków finansowych w 2023r.

Państwowa Komisja Wyborcza, na podstawie art. 38a ust. 3 pkt 8 ustawy z dnia 27 czerwca 1997 r. o partiach politycznych (Dz. U. z 2023 r. poz. 1215),

Postanawia

odrzuć sprawozdanie partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2023 r. **z powodu** finansowania Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość, uczestniczącego w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 15 października 2023 r., z naruszeniem przepisów o których mowa w art. 144 § 1 pkt 3 lit e ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408 oraz z 2024 r. poz. 721).

Uzasadnienie

Partia polityczna Prawo i Sprawiedliwość (EwP 124) przedłożyła Państwowej Komisji Wyborczej sprawozdanie o źródłach pozyskania środków finansowych, w tym o kredytach bankowych i warunkach ich uzyskania oraz o wydatkach poniesionych ze środków Funduszu Wyborczego w 2023 r. z zachowaniem terminu określonego w art. 38 ust. 1 ustawy o partiach politycznych. Sprawozdanie zostało sporządzone według wzoru określonego w załączniku do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 27 września 2023 r. w sprawie sprawozdania o źródłach pozyskania środków finansowych (Dz. U. poz. 2076). Do sprawozdania załączono sprawozdanie biegłego rewidenta z badania sprawozdania

finansowego Partii w zakresie wpływów na jej Fundusz Wyborczy, wybranego przez Państwową Komisję Wyborczą. Żaden z uprawnionych podmiotów, wymienionych w art. 34a ust. 5 w związku z art. 38a ust. 1 ustawy o partiach politycznych, nie zgłosił zastrzeżeń do sprawozdania.

Państwowa Komisja Wyborcza na podstawie przedłożonych dokumentów, sprawozdania biegłego rewidenta oraz udzielonych przez Partię wyjaśnień na kierowane do niej pytania stwierdziła, co następuje.

W okresie sprawozdawczym Partia posiadała następujące rachunki bankowe prowadzone w PKO Banku Polskim S.A:

- rachunek podstawowy nr 88 1020 1026 0000 1602 0100 6204,
- subkonto wynagrodzeń nr 39 1020 1026 0000 1602 0163 6034,
- rachunek Funduszu Wyborczego nr 03 1020 1026 0000 1702 0171 4427,
- rachunek Funduszu Eksperckiego nr 11 1020 1026 0000 1802 0108 8293,
- rachunek dla gromadzenia środków z subwencji nr 97 1020 1026 0000 1602 0100 8176.

Historia subkonta wynagrodzeń złożona została Państwowej Komisji Wyborczej dopiero w efekcie skierowanego do Partii wezwania w tej sprawie.

W sprawozdaniu o źródłach pozyskania środków finansowych (z wyłączeniem Funduszu Wyborczego) partia polityczna Prawo i Sprawiedliwość wykazała, że w okresie sprawozdawczym uzyskała przychody w łącznej wysokości 43 179 058,30 zł, na które złożyły się:

- środki wpłacone bezpośrednio na rachunki bankowe Partii: 41 431 047,95 zł, w tym:
  - pochodzące od osób fizycznych: 2 403 036,60 zł, na które złożyły się: składki członkowskie w kwocie przekraczającej w jednym roku wysokość minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę (117 744,00 zł), składki członkowskie w kwocie nieprzekraczającej w jednym roku wysokości minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę (918 579,33 zł) oraz darowizny pieniężne (1 366 713,27 zł);
  - środki pochodzące z kredytów bankowych: 15 000 000,00 zł;
  - środki z subwencji wypłacanej z budżetu państwa: 23 499 528,06 zł;

- odsetki od środków zgromadzonych na rachunkach i lokatach bankowych: 528 483,29 zł;
- środki pochodzące ze składek członkowskich w kwocie nieprzekraczającej od jednego wpłacającego w jednym roku minimalnego miesięcznego wynagrodzenia za pracę, wpłacone do kasy Partii: 1 653 481,64 zł;
- pozostałe przychody: 94 528,71 zł.

Ze środków zgromadzonych w kasie kwota 346 560,26 zł została odprowadzona na rachunek bankowy Partii. Pozostałą część pozostawiono w kasie z przeznaczeniem na pokrycie wydatków związanych z bieżącą działalnością Partii (art. 26a ustawy o partiach politycznych).

Wpłaty dokonane na rachunki bankowe Partii przez osoby fizyczne pochodziły, zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy o partiach politycznych, od obywateli polskich mających stałe miejsce zamieszkania na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej; mieściły się w dopuszczalnym limicie wpłat od jednej osoby, określonym w art. 25 ust. 4 ustawy o partiach politycznych a ich forma była zgodna z określoną w art. 25 ust. 5 tej ustawy.

Partia nie wykazała w sprawozdaniu finansowym, by w okresie sprawozdawczym były przekazane na jej rzecz wartości niepieniężne.

W 2023 r. Partia posiadała wyodrębniony rachunek Funduszu Wyborczego o nr 03 1020 1026 0000 1702 0171 4427. Stan środków finansowych Funduszu Wyborczego Partii w dniu 1 stycznia 2023 r. wynosił 14 070,11 zł.

W okresie sprawozdawczym na rachunek Funduszu Wyborczego pozyskano środki w łącznej kwocie 39 020 989,52 zł, na które złożyły się:

- darowizny od osób fizycznych wpłacone z zachowaniem limitu określonego w art. 36a ust. 1 i 2 ustawy o partiach politycznych: 16 034 702,61 zł;
- środki finansowe z wpłat własnych (z wyłączeniem środków pochodzących z subwencji): 15 000 000,00 zł;
- środki finansowe pochodzące z subwencji: 7 986 286,91 zł.

Wydatki poniesione w 2023 r. z Funduszu Wyborczego Partii wyniosły 38 786 700,90 zł i zostały przeznaczone na:

- sfinansowanie udziału Partii w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 15 października 2023 r.: 38 781 152,00 zł, potwierdzone w uchwale Nr 316/2024 Państwowej Komisji Wyborczej z dnia 29 sierpnia 2024 r., w sprawie sprawozdania finansowego tego Komitetu,
- koszty bankowe: 5548,90 zł.

Na dzień 31 grudnia 2023 r. stan rachunku Funduszu Wyborczego partii Prawo i Sprawiedliwość wyniósł 248 358,73 zł.

Jak stwierdziła Państwowa Komisja Wyborcza w przywołanej już uchwale Nr 316/2024 z dnia 29 sierpnia 2024 r., w sprawie sprawozdania finansowego Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość z wyborów do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej przeprowadzonych w dniu 15 października 2023 r., Komitet utworzony przez Partię przyjął niedozwolone korzyści majątkowe o charakterze niepieniężnym z naruszeniem art. 132 § 5 Kodeksu wyborczego, na łączną wartość 3 621 496,17 zł. Ponieważ kwota przyjętych niezgodnie z przepisami Kodeksu wyborczego świadczeń, przekroczyła 1% przychodów Komitetu, zgodnie z art. 144 § 1 pkt 3 lit. e Kodeksu wyborczego stanowiło to jedną z przesłanek do odrzucenia sprawozdania finansowego Komitetu.

Przepis art. 38a ust. 3 pkt. 8 ustawy o partiach politycznych stanowi, że Państwowa Komisja Wyborcza odrzuca sprawozdanie finansowe partii politycznej w przypadku finansowania komitetu wyborczego tworzonego przez partię polityczną lub komitetu wyborczego tworzonego przez koalicję partii politycznych, w skład której wchodziła partia, z naruszeniem przepisów o których mowa w art. 144 § 1 pkt 3 lit b, c i e ustawy z dnia 5 stycznia 2011 r. – Kodeks wyborczy (Dz. U. z 2023 r. poz. 2408 oraz z 2024 r. poz. 721). Przepis powyższy ma przy tym charakter kategoryczny i nie pozwala Państwowej Komisji Wyborczej na inne rozstrzygnięcie.

Partia w okresie sprawozdawczym dopełniła obowiązku prowadzenia na jej stronie podmiotowej Biuletynu Informacji Publicznej rejestru wpłat od osób fizycznych w kwocie przekraczającej w jednym roku 10 000 zł, z wyłączeniem składek członkowskich, o którym jest mowa w art. 25 ust. 6-13 ustawy o partiach politycznych, oraz rejestru umów, będącego zbiorczym zestawieniem informacji o umowach zawartych przez partię polityczną, o którym jest mowa w art. 27a tej ustawy.

Państwowa Komisja Wyborcza, po ustaleniu powyższego na podstawie sprawozdania finansowego Partii, dokumentów do niego załączonych, sprawozdania biegłego rewidenta, dodatkowych wyjaśnień Partii a także dokumentów dotyczących gospodarki finansowej Komitetu Wyborczego Prawo i Sprawiedliwość uczestniczącego w wyborach do Sejmu Rzeczypospolitej Polskiej i do Senatu Rzeczypospolitej Polskiej, przeprowadzonych w dniu 15 października 2023 r. oraz uchwały Państwowej Komisji Wyborczej w sprawie tego Komitetu, postanowiła, jak w sentencji.

Od niniejszego postanowienia partii politycznej Prawo i Sprawiedliwość przysługuje prawo wniesienia skargi do Sądu Najwyższego, w terminie 7 dni od dnia doręczenia postanowienia.

Przewodniczący
Państwowej Komisji Wyborczej

Sylwester Marciniak